

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМУ ФОРМУВАННЯ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

Місцеві бюджети є найбільш чисельною ланкою бюджетної системи України, оскільки в них зосереджується значна частина державних фінансових ресурсів. Місцеві бюджети – це система формування, розподілу і використання фінансових ресурсів для забезпечення місцевими органами влади покладених на них функцій і завдань, як власних, так і делегованих. Саме через державний і місцевий бюджети та інші ланки бюджетної системи держава здійснює свою соціальну політику, впливає на соціально-економічні відносини, забезпечує фінансування таких сфер, як освіта, культура, охорона здоров'я, соціальний захист населення, а також житлово-комунальне господарство [1].

Самостійність місцевих бюджетів забезпечується закріпленням за ними відповідних джерел доходів та правом відповідних органів місцевої влади визначати напрями використання коштів відповідно до законів України, а також самостійно і незалежно одне від одного розглядати та затверджувати відповідні бюджети.

Місцевий бюджет являє собою систему організованих органами місцевого самоврядування заходів щодо соціального й економічного розвитку регіону та складається з двох частин – доходів та видатків.

Доходами бюджету є кошти, що надходять у постійне користування на безповоротній основі. Вони забезпечують стабільність бюджету та фінансування його видатків. Динаміку показників величини доходів бюджету міста Тернопіль подано у таблиці 1.

Таблиця 1

Структура доходів бюджету міста Тернополя за 2015-2016 рр. [2]

Види доходів	2015 рік		2016 рік (план)	
	Сума млн. грн.	%	Сума млн. грн.	%
Офіційні трансферти (субвенції у 2016 р.)	608,8	57,1	925,9	61,3
Податкові надходження	398,0	37,3	502,4	33,2
Неподаткові надходження	49,7	4,66	73,0	4,83
Доходи від операцій з капіталом	7,0	0,66	6,0	0,4
Цільові фонди	3,6	0,34	3,9	0,6

Як видно, з таблиці 1, основну частку доходів місцевого бюджету становлять трансферти 57,1% та 61,3% у 2016 році відповідно. Податкові надходження, що включають податки на доходи, місцеві податки та збори (єдиний податок, податок на

нерухоме майно, туристичний збір та збір за місця для паркування транспортних засобів), акцизний податок з роздрібною торгівлі, екологічний податок становлять вагомую частку у доходах міста, а саме 398 млн. грн у 2015 році та заплановане у 2016 році їх збільшення до 502,4 млн. грн.

Отже, доходи міста Тернополя у 2015 році становили 1,1 млрд. грн., а у 2016 році заплановане їх збільшення до 1,5 млрд. грн.

Як висновок, зазначимо, що існує пряма залежність місцевих бюджетів від міжбюджетних трансфертів (субвенцій) та неможливість місцевих бюджетів повністю фінансувати виконання своїх обов'язків. Тому, першочерговим завданням є збільшення дохідної частини місцевих бюджетів, що сприятиме покращенню роботи місцевих органів влади та зміцнить їхню самостійність.

Література:

1. Кириленко О. П. Місцеві бюджети України. Історія, теорія, практика / О. П. Кириленко. – К. : НІРС, 2000. – С. 151.
2. Інфографіка бюджету міста Тернополя. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rada.te.ua/normativniedokument/byudget_mista_ternop/35136.html
3. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08 липня 2010 р. № 2456-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws>
4. Лукановська І.Р. Особливості міжбюджетних трансфертів у відповідності до змін Бюджетного кодексу України / І.Р. Лукановська // European Journal of Economics and Management. - Volume 2. Issue 1. – 2016. – С. 51 – 56.